

”Vi skal ”bare” ha’ musik....”

Betragtninger fra musiktimen # 1 - de fysiske rammer.

Af Lotte Gilbert, musikpædagog.

Børns adfærd ændrer sig markant i musiktimerne i forhold til de fleste andre skolefag og det er i høj grad de ydre omstændigheder der er bestemmende for musiktimens kvalitet.

Tirsdag formiddag. Det har lige ringet ind fra frikvarteret. 3. a skal have musik og de myldrer hen til musiklokalet. En konflikt fra frikvarteret mellem to drenge er ikke blevet løst og det skaber en masse uro. Musiklæreren låser døren op og børnene løber ind under skubben og masen. En pige får en albue i hovedet og begynder og græde. Musiklæreren trøster pigen alt imens nogle børn løber hen og spiller på trommesættet og andre spiller på klaveret. Børnene bliver bedt om at sætte sig ned og være stille – flere gange. Det tager sin tid og før der bliver ro, skal konflikten fra frikvarteret løses. Og så kan timen endelig begynde.....

Mange musiklærere kan nikke genkendende til denne eller lignende situation. Musiktimen starter med larm og kaos og der bruges mange kræfter på at skabe en atmosfære der kan undervises i. Musiklæreren har naturligvis de bedste intentioner og de fleste børn er glade for musik. Et godt udgangspunkt skulle man mene, men mange musiklærere oplever alligevel musiktimerne som en stor pædagogisk udfordring.

Musiktimerne kan også være en udfordring for børnene og en del af forklaringen er, at børnene befinder sig i et andet lokale end de er vant til.

I klasselokalet er der faste fysiske rammer og der gælder nogle helt faste regler for, hvordan man opfører sig – man har faste pladser, man rækker hånden op, man driller ikke, man respekterer læreren osv.

Musiklokalet er som regel større end klasselokalet, de akustiske forhold er sang-venlige, der er ikke borde og stole og der er en masse spændende instrumenter. Når de fysiske rammer ændrer sig, kan det skabe forvirring og utryghed hos børnene og det kan det være svært at overføre klasselokalets adfærdsregler. Derfor er det vigtigt at hjælpe børnene med at forstå, at der gælder de samme adfærdsregler i musiktimerne som i klasseundervisningen.

Jeg har i løbet af de sidste par år haft min daglige gang på en folkeskole hvor jeg har arbejdet tæt sammen med skolens musiklærere. Modsat eksemplet fra 3. a's musiktime starter mine musiktimer altid i klasselokalet. I klasselokalet er det nemmere for mig at fornemme børnenes dagsform end det er i musiklokalet. I klassen sidder børnene på deres faste pladser og har nemmere ved at tage imod fælles beskeder. Eventuelle konflikter fra frikvarteret løses nemmere i klassen, Peter kan sendes til tandlæge og Lise kan dele fødselsdagsslik ud. Jeg bruger en del tid på, at tale med børnene om, hvad jeg forventer af dem i musiktimen. Vi repeterer i fællesskab reglerne inden vi stille og roligt bevæger os hen til musiklokalet hvor børnene lister ind og sætter sig på deres faste pladser.

Disse erkendelser og denne enkle metode er med til at skabe et godt fundament for musikundervisningen. Musiklæreren kan med få midler eliminere nogle af de situationer i starten af musiktimen, der kan virke voldsomme og uoverskuelige for børnene.

Musiklæreren kan være med til at skabe den respekt for faget der gør, at fagets status højnes blandt børnene, så de betragter musik som et "rigtigt" skolefag og ikke længere "bare" skal ha' musik.

©2006 Lotte Gilbert, Kreative Netværk